

Toelichting op de Handhavingsverordening

Algemene toelichting

Inleiding

Ter bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden is de Wet werk en bijstand (WWB) (thans Participatiewet PW) per 1 januari 2012 aangepast. Het pakket maatregelen had tot doel het versterken van het activerende karakter van bedoelde WWB. Dit gebeurde enerzijds door het aanscherpen van de verplichtingen waaraan uitkeringsgerechtigden moeten voldoen, anderzijds door een aantal maatregelen te treffen waardoor de vangnetfunctie van de Wet werk en bijstand werd versterkt.

De belangrijkste maatregelen waren het aanscherpen van de regels ten aanzien van jongeren tot 27 jaar die onder de Wet investeren in jongeren vielen en het overhevelen van deze categorie van belanghebbenden naar de Wet werk en bijstand, de maximering van het gemeentelijk minimabeleid en de introductie van de mogelijkheid om de verplichting op te leggen om maatschappelijk nuttige werkzaamheden te verrichten als tegenprestatie voor bijstandsverlening.

Door de invoering van de Wet aanscherping en handhaving sanctiebeleid SZW-wetgeving per 1 januari 2013 en in het verlengde daarvan de controlesystematiek van de toestingscommissie Incidenteel Aanvullende Uitkering (IAU) en de Meerjarige Aanvullende Uitkering (MAU) in het kader van de WWB-bijdrage van het Rijk aan de gemeente dienden IOAW en IOAZ wel te worden meegenomen in de handhavingsverordening.

Afgezien van deze korte bepalingen in de WWB, de IOAW en de IOAZ was er geen nadere aanduiding met betrekking tot wat er precies in deze op genoemde artikelen gebaseerde verordening moest worden geregeld. Van belang is echter wel dat gemeenten 100% financieel verantwoordelijk waren voor de bijstand of de uitkering die op grond van genoemde wetten werden verstrekt, wat als prikkel ervaren werd om meer aandacht te besteden aan handhaving.

Aan de andere kant is adequaat handhaven zeer tijdrovend.

Het zoeken naar methoden om zo effectief en efficiënt als mogelijk te handhaven ligt voor de hand.

Hoogwaardig handhaven

De Ronde Venen past in ieder geval sinds 2007 de werkwijze van de hoogwaardige handhaving toe. Het uiteindelijke doel van het hoogwaardig handhaven is dat de belanghebbende de wet- en regelgeving uit zichzelf naleeft. Om dit te bereiken wordt gebruik gemaakt van een aantal samenhangende maatregelen op het gebied van:

- het vroegtijdig informeren van de klanten over de regelgeving, zodat een juist beeld ontstaat van de rechten en plichten van de bijstand of de uitkering en daarmee ook de verwachtingen;
- het bevorderen van de acceptatie van de wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende controlepraktijk door de dienstverlening te optimaliseren en onnodige belemmeringen weg te nemen;
- het toepassen van het principe van controle op maat; een vroegtijdige detectie en afhandeling van signalen zal klanten het gevoel geven dat er voldoende hoge pakkans bestaat;
- daadwerkelijke sanctionering; deze dient dusdanig te zijn dat de klant de sanctie proportioneel en ook als afschrikwekkend ervaart.

Artikel 5 Werkwijze

Om de naleving van de wet- en regelgeving te realiseren wordt de werkwijze van het hoogwaardig handhaven gehanteerd. Hoogwaardig handhaven gaat er vanuit dat de naleving van wet- en regelgeving spontaan wordt bevorderd als:

- de belanghebbende goed geïnformeerd is met betrekking tot de regelgeving en de daarin opgenomen rechten en plichten;
- de uitvoeringsorganisatie zo weinig mogelijk organisatorische en procedurele drempels opwerpt, zodat de belanghebbende de regelgeving en de controlepraktijk die eruit voortvloeit kan accepteren;
- ingeval van overtreding van de regels de gevoelsmatige pakkans voldoende hoog is; dit kan worden bereikt door het controle op maat principe: hoe meer risico des te intensiever de benodigde controle;
- een opgelegde en uitgevoerde sanctie proportioneel is maar ook voldoende preventief werkt.

De wijze waarop de gemeente, bovenstaande onderdelen in onderlinge samenhang uitvoert, wordt door het college in beleidsregels geformuleerd. Volgens planning zullen deze beleidsregels "Handhaving en terugvordering" voor 1 november 2015 aan het college aangeboden worden. De raad zal hiervan in november 2015 in kennis gesteld worden.

Artikel 6 Het afstemmen van de bijstand/uitkering dan wel het opleggen van een bestuurlijke boete

De Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente De Ronde Venen 2015 ziet op het afstemmen van de bijstand of uitkering met betrekking tot verwijtbare gedragingen. Daarnaast is het onderdeel "schending inlichtingenplicht" per 1 januari 2013 onder de bestuurlijke boete gebracht.

Artikel 7 Terugvordering, invordering, kwijtschelding en verhaal

Het college draagt – op basis van het genomen besluit - zorg voor de terugvordering, invordering en het verhaal van de kosten van de bijstand of uitkering.

Dit artikel wordt nader uitgewerkt in beleidsregels.

Volgens planning zullen deze beleidsregels "Handhaving en terugvordering" voor 1 november 2015 aan het college aangeboden worden. De raad zal hiervan in november 2015 in kennis gesteld worden.

Artikel 8 Aangifte bij het Openbaar Ministerie

Dit artikel wordt nader uitgewerkt in beleidsregels.

Volgens planning zullen deze beleidsregels "Handhaving en terugvordering" voor 1 november 2015 aan het college aangeboden worden. De raad zal hiervan in november 2015 in kennis gesteld worden.

Artikel 9 Uitvoering

Uiteraard is het college verantwoordelijk voor de uitvoering van de verordening. Indien noodzakelijk kunnen daarvoor nadere regels worden opgesteld.

Artikel 10 Hardheidsclausule

De hardheidsclausule is in de verordening opgenomen om het college enige vrijheid te geven bij het toepassen van de bepalingen. De eventuele toepassing van deze hardheidsclausule dient echter wel tot het uiterste beperkt te worden.

Artikel 11 Intrekken oude verordening

Daar er sprake is van een nieuwe wet dient de bestaande verordening te worden